

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ДЕРЖАВНА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА ДОСЛІДНА СТАНЦІЯ
ІНСТИТУТ КОРМІВ ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ПОДІЛЛЯ
ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНИХ І ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
БІЛОРУСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЩЕЦИНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАЗАХСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. С.СЕЙФУЛІНА

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІНТЕНСИФІКАЦІЯ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО ВИРОБНИЦТВА

*Матеріали
III Міжнародної науково-практичної
конференції*

Частина 1

**20-21 жовтня 2016 року
Україна, м. Тернопіль**

УДК 63.001:57:001:62.001:33.001:37.001
ББК 65.9 (4Укр)-55
I 73

Інноваційні технології та інтенсифікація розвитку національного виробництва: матеріали III міжнар. наук.-практ. конф. 20–21 жовтн. 2016 р. Ч. 1. – Тернопіль : Крок, 2016. – 269 с.

ISBN 978-617-692-377-0 (повне видання)
ISBN 978-617-692-378-7 (частина 1)

Збірник містить наукові доповіді III міжнародної науково-практичної конференції “Інноваційні технології та інтенсифікація розвитку національного виробництва” (Тернопіль, 20-21 жовтня 2016 року) з актуальних технологічних, технічних, соціально-економічних та екологічних проблем і основних напрямів інноваційного розвитку національного виробництва.

Збірник буде розміщений в системі РИНЦ (договір №225-02/2014К від 5.02.2014 р.)

Редакційна колегія:

Водяник І.І., д.т.н., проф.; Гевко Р.Б., д.т.н., проф.; Гораш О.С., д.с-г.н., проф.; Дзядикевич Ю.В., д.т.н., проф.; Іванишин В.В., д.е.н., проф.; Іващук Н.Л., д.е.н., проф.; Кваша В.І., д.с-г.н., проф.; Коняхін О.П., д.вет.н., проф.; Кухтин М.Д., д.вет.н., с.н.с.; Любинський О.І., д.с-г.н., проф.; Овчарук В.І., д.с-г.н., проф.; Пархомець М.К., д.е.н., проф.; Приліпко Т.М., д.с-г.н., проф.; Пуцентейло П.Р., д.е.н., доцент; Рихлівський І.П., д.с-г.н., проф.; Савченко Ю.І., д.с-г.н., проф., академік НААН; Стрішенець О.М., д.е.н., проф.; Сидорук Г.П., к.с-г.н.; Мелешенко Н.М., к.е.н., доцент; Морозевич О.А., к.е.н., доцент; Олійник О.Р., к.е.н.; Сава А.П., к.е.н., с.н.с.; Семенишена Н.В., к.е.н., доцент; Сенік І.І., к.с-г.н.; Сидорук Б.О., к.е.н.; Солян М.Я. к.с-г.н.; Ящук Т.С., к.с-г.н., с.н.с.

*Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Тернопільської державної сільськогосподарської дослідної станції ІКСГП НААН
(протокол № 10 від 28.10.2016 р.)*

Відповідальний за випуск:
к.е.н., с.н.с., Сава А.П.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей і повідомлень. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редколегії збірника.

ISBN 978-617-692-377-0 (повне видання)
ISBN 978-617-692-378-7 (частина 1)

© Тернопільська ДСГДС ІКСГП НААН, 2016
© Крок, 2016

TERNOPIL STATE AGRICULTURAL EXPERIMENTAL STATION
INSTITUTE OF FEED RESEARCH AND AGRICULTURE OF PODILLYA
STATE AGRARIAN AND ENGINEERING UNIVERSITY IN PODILYA
TERNOPIL NATIONAL ECONOMIC UNIVERSITY
LESYA UKRAINKA EASTERN EUROPEAN NATIONAL UNIVERSITY
TERNOPIL INSTITUTE OF SOCIAL AND INFORMATIONAL TECHNOLOGIES
BELARUS STATE ECONOMIC UNIVERSITY
UNIVERSITY OF SZCZECIN
S.SEIFULLIN KAZAKH AGRO TECHNICAL UNIVERSITY

INNOVATIVE TECHNOLOGY AND INTENSIFICATION DEVELOPMENT OF NATIONAL PRODUCTION

*Materials
of III International scientific and practical
conference*

Part 1

**October 20-21, 2016
Ukraine, Ternopil**

UDC 63.001:57:001:62.001:33.001:37.001
BBK 65.9 (4Ukr)-55

Innovative technology and intensification development of national production: materials of III Intern. scient.-pract. confer., October 20–21, 2016. P. 1.
– Ternopil : Krok, 2016. – 269 p.

ISBN 978-617-692-377-0 (full edition)
ISBN 978-617-692-378-7 (part 1)

The collection contains scientific presentations by III International scientific-practical conference “Innovative technology and intensification development of national production” (Ternopil, October 20-21, 2016) on actual technological, technical, socio-economic and environmental problems and the main directions of the innovative development of national production.

The collection will be posted in the system RISC (contract №225-02/2014K, 02.5.2014)

Editorial board:

Vodyanyk I.I., Dr.Sci.Tech, Prof.; Gevko R.B., Dr.Sci.Tech, Prof.; Gorash O.S., Dr.Sci.Agriculture, Prof.; Dzyadykevych Yu.V., Dr.Sci.Tech, Prof.; Ivanyshyn V.V., Doctor of Economics, Prof.; Ivashchuk N.L., Doctor of Economics, Prof.; Kvasha V.I., Dr.Sci.Agriculture, Prof.; Konyakhin O.P., Doctor of Veterinary, Prof.; Kukhtyn M.D., Doctor of Veterinary, Senior Researcher.; Lyubynskyy O.I., Dr.Sci.Agriculture, Prof.; Ovcharuk V.I., Dr.Sci.Agriculture, Prof.; Parkhomets M.K., Doctor of Economics, Prof.; Prylipko T.M., Dr.Sci.Agriculture, Prof.; Putsenteylo P.R., Doctor of Economics, Assist. Prof.; Rykhlivskyy I.P., Dr.Sci.Agriculture, Prof.; Savchenko Yu.I., Dr.Sci.Agriculture, Prof.; Strishenets O.M., Doctor of Economics, Prof.; Sidoruk G.P., Cand.Agri.Sci; Meleshenko H.M., Cand.Econ.Sci, Assist. Prof.; Morozevych O.A., Cand.Econ.Sci, Assist. Prof.; Oliynyk O.R., Cand.Econ.Sci; Sava A.P., Cand.Econ.Sci, Senior Researcher; Semenyshena N.V., Cand.Econ.Sci, Assist. Prof.; Senyk I.I., Cand.Agri.Sci; Sidoruk B.O., Cand.Econ.Sci; Solian M.Ya. Cand.Agri.Sci; Yashchuk T.S., Cand.Agri.Sci, Senior Researcher.

*Recommended for publication by Scientific and Technical Council
of Ternopil state agricultural experimental station
(protocol # 10, from 10.28.2016)*

Responsible for issue:

Ph.D., Senior Researcher, Sava A.P.

The authors of scientific papers and reports bear responsibility for content and accuracy of publications. The opinions of the authors of publications may not coincide the views of the editorial board of the collection.

ISBN 978-617-692-377-0 (full edition)
ISBN 978-617-692-378-7 (part 1)

© Ternopil state agricultural experimental station, 2016
© Krok, 2016

З М І С Т / C O N T E N T S

СЕКЦІЯ 1

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ НАУКИ

SECTION 1

AGRICULTURAL SCIENCES

Бєров Євген ПРОДУКТИВНІСТЬ ГОРОХУ В ОРГАНІЧНОМУ ЗЕМЛЕРОБСТВІ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ	12
Білінська Оксана, Бурак Ігор, Голод Руслана ВПЛИВ ЗАСТОСУВАННЯ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ РОСЛИН НА ФОРМУВАННЯ НАСІННЕВОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ КАРТОПЛІ	14
Бойчук В'ячеслав ФІЗИКО-ХІМІЧНІ ПОКАЗНИКИ М'ЯЗОВОЇ ТА ЖИРОВОЇ ТКАНИНИ СВИНЕЙ ПРИ ЗГОДОВУВАННІ ПРОБІОЛАКТУ	17
Валерко Руслана, Бойко Олексій ОЦІНКА АНТРОПОГЕННОГО ВПЛИВУ НА САДІВНИЧІ ТОВАРИСТВА ПРИМІСЬКОЇ ЗОНИ М. ЖИТОМИРА	19
Войтенко Світлана ОБУМОВЛЕНІСТЬ СЕЛЕКЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ БІЛОГОЛОВОЇ ПОРОДИ	21
Грицевич Юрій, Самець Наталія ВПЛИВ РЕГУЛЯТОРА РОСТУ РОСЛИН ВІМПЕЛ НА УРОЖАЙНІСТЬ ТА ЕЛЕМЕНТИ СТРУКТУРИ УРОЖАЮ ПРЕНИЦІ ЯРОЇ	23
Диденко Павел, Диденко Лиана ПОВЫШЕНИЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ ХИМИЧЕСКИХ ОБРАБОТОК НА ВИНОГРАДЕ ПРИ ИСПОЛЬЗОВАНИИ ПРЕПАРАТА СПАРТАН В БАКОВОЙ СМЕСИ ПЕСТИЦИДОВ	25
Дідківський Анатолій, Ковальчук Віталій ЕКСТЕР'ЄРНА ОЦІНКА ТА МОЛОЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ	27
Захлебасв Максим ОСОБЛИВОСТІ ВЕГЕТАЦІЇ БУРКУНУ БІЛОГО ЗА РІЗНИХ НОРМ ВИСІВУ В СУМІСНИХ ПОСІВАХ З ОДНОРІЧНИМИ ЗЛАКОВИМИ КУЛЬТУРАМИ	29
Іванов Ігор ОЦІНКА ФЕНОТИПОВОЇ КОНСОЛІДАЦІЇ МОРФО-ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ПОКАЗНИКІВ ВИМ'Я ПЕРВІСТОК МОЛОЧНИХ ПОРІД	31
Іщенко Тетяна, Біліченко Денис, Кулик Максим БІОМЕТРИЧНІ ПОКАЗНИКИ РОСЛИН ТА УРОЖАЙНІСТЬ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД СОРТУ	33
Канівець Олена ОСНОВНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ЕРОЗІЇ ҐРУНТІВ	35
Капустич Алена, Зенютич Марина СНИЖЕНИЕ ЗАТРАТ НА КОРМА КАК ОДИН ИЗ ОСНОВНЫХ ПУТЕЙ СНИЖЕНИЯ СЕБЕСТОИМОСТИ МОЛОКА (НА МАТЕРИАЛАХ СПК «ФЕДОРСКИЙ»)	37
Квасніцька Лариса АДАПТИВНІСТЬ СІВОЗМІН БІОЛОГІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА В УМОВАХ ДОСТАТНЬОГО ЗВОЛОЖЕННЯ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ	39
Кирилюк Роман МОНІТОРИНГ ПЕРСПЕКТИВНИХ НАПРЯМКІВ ВИРОЩУВАННЯ КУКУРУДЗИ В УКРАЇНІ	42
Кісорець Петро ЗАБЕЗПЕЧЕНІСТЬ ЕЛЕМЕНТАМИ ЖИВЛЕННЯ ТА ІНШІ АГРОХІМІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ҐРУНТІВ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ В ЗОНІ ДІЇ ІНГУЛЕЦЬКОЇ ЗРОШУВАЛЬНОЇ СИСТЕМИ	43
Кобернюк Віра ГЕНЕАЛОГІЧНА СТРУКТУРА КОРІВ ЧОРНО-РЯБОЇ ХУДОБИ В ПОЛІСЬКІЙ ЗОНІ УКРАЇНИ	45

Павліченко Андрій, Карпук Леся, Крикунова Олена ВПЛИВ СИСТЕМ ОСНОВНОГО ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ ТА РІВНІВ УДОБРЕННЯ НА ЗМІНУ ЗАБУР'ЯНЕНОСТІ ПЛОДОЗМІННОЇ СІВОЗМІНИ У ПРАВОБЕРЕЖНОМУ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	88
Палій Андрій СПОСІБ ПІДБОРУ ВРХ ДО МАШИННОГО ДОЇННЯ	90
Петренко Максим ЯКІСТЬ СВИНИНИ У ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД РЯДУ ФАКТОРІВ	92
Піщан Ілона РІВЕНЬ ПРОДУКТИВНОСТІ ПЕРВІСТОК ШВІЦЬКОЇ ПОРОДИ ВІД БАТЬКІВ АВСТРІЙСЬКОГО ЕКОГЕНЕЗУ	94
Пророченко Сергій ЛЮЦЕРНО-ЗЛАКОВІ ТРАВСУМІШКИ ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК У ФОРМУВАННІ КОРМОВОЇ БАЗИ	96
П'ясківський Володимир, Вербельчук Тетяна, Вербельчук Сергій ДЖЕРЕЛА ПАДЕВИХ МЕДІВ ПОЛІССЯ	97
Родионов Геннадий, Бадуанова Салима ВЛИЯНИЕ ЭЛЕКТРОМАГНИТНОГО ИЗЛУЧЕНИЯ И ЭЛЕКТРОХИМИЧЕСКИ АКТИВИРОВАННОЙ ВОДЫ НА КАЧЕСТВО МОЛОКА И МОЛОЧНЫХ ПРОДУКТОВ (ЙОГУРТ)	100
Самойлик Юлія АГРАРНИЙ СЕКТОР ЯК ДЖЕРЕЛО СИРОВИНИ ДЛЯ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ	102
Свіщова Яна ВИКОРИСТАННЯ ІОН-МОЛЕКУЛЯРНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ДЛЯ ОЦІНКИ ВМІСТУ ОДНОЗАРЯДНИХ ІОНІВ В ҐРУНТІ	104
Симон Марія ВПЛИВ ІНАКТИВОВАНИХ ДРІЖДЖІВ НА АКТИВНІСТЬ АНТИОКСИДАНТНИХ ЕНЗИМІВ ПЕЧІНКИ МОЛОДІ РОСІЙСЬКОГО ОСЕТРА (<i>ACIPENSER GULDENSTAEDTII</i>)	106
Ситник Юрій, Колесник Наталія, Симон Марія ВМІСТ НОРМОВАНИХ ВАЖКИХ МЕТАЛІВ (Zn, Cu, Pb, Cd) В ОРГАНАХ ТА ТКАНИНАХ СТЕРЛЯДІ (<i>ACIPENSER RUTHENUS</i>)	108
Ситник Світлана, Ловинська Вікторія ДЕПОНУВАННЯ КАДМІЮ ТА ПЛЮМБУМУ У ДЕРЕВИНІ РОБІНІЇ НЕСПРАВЖНЬО- АКАЦІЇ ТА СОСНИ ЗВИЧАЙНОЇ ЛІСОСТАНАХ ПІВНІЧНОГО СТЕПУ УКРАЇНИ	110
Слюсар Микола ЗВ'ЯЗОК МАСТІ З МОЛОЧНОЮ ПРОДУКТИВНІСТЮ КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧЕРВОНО- РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ	112
Сметанко Олександр, Бурикіна Світлана ФОТОСИНТЕТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ РОСЛИН ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ	114
Таразевич Елена, Цыганков Роман РЫБОХОЗЯЙСТВЕННЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ ТОВАРНЫХ ТРЕХЛЕТКОВ КАРПА РАЗЛИЧНОГО ПРОИСХОЖДЕНИЯ	119
Ткачук Володимир, Шуляр Аліна ШЛЯХИ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ ГАЛУЗІ М'ЯСНОГО СКОТАРСТВА	122
Турина Елена, Кулинич Роман ИЗУЧЕНИЕ ЭЛЕМЕНТОВ ТЕХНОЛОГИИ ВОЗДЕЛЫВАНИЯ РЫЖИКА ОЗИМОГО В КРЫМУ	124
Хані Альжасем ВПЛИВ РІЗНИХ СИСТЕМ ОСНОВНОГО ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРОТКОРОТАЦІЙНОЇ СІВОЗМІНИ В УМОВАХ БІОЛОГІЗАЦІЇ ЗЕМЛЕРОБСТВА	126
Шаферівський Богдан ФАКТОРИ ПІДВИЩЕННЯ ВІДГОДІВЕЛЬНИХ ОЗНАК СВИНЕЙ	128
Шуляр Альона, Лісогурська Діна ТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ІНТЕНСИВНОГО ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ПТАХІВНИЦТВА	130

Петренко Максим

к.с.-г.н., старший викладач

Полтавська державна аграрна академія
м. Полтава

ЯКІСТЬ СВИНИНИ У ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД РЯДУ ФАКТОРІВ

Галузь свинарства останні роки намагається вирішити дві проблеми: одержання молодняк з високою інтенсивністю росту та виходом пісної свинини в туші з одного боку й високими технологічними якостями свинини, особливо м'яса, з іншого. Власне робляться спроби поєднати ознаки, які не корелюють між собою і селекція за однією з яких супроводжується зміною інших в протилежному напрямку. Безперечно, вихід пісного м'яса та середньодобовий приріст у більшості країн світу є складовими селекційних індексів, вони входять в вартісні показники продукції, за ними проводиться селекція та створюються породи чи групи тварин, які стійко успадковують бажані ознаки продуктивності. Проте галузь свинарства нашої країни дедалі більше залежить від селекційного матеріалу зарубіжних фірм, який в умовах вітчизняного виробництва свинини не завжди забезпечує ефективність галузі та можливість одержання запланованих результатів.

Факторів, які негативно впливають на результати схрещування чи чистопородного розведення свиней досить багато – це і успадкування ознак за відповідним типом, прояв чи відсутність гетерозису у тварин першої генерації, поєднуваність генетичної основи батьківських форм, їх гетерогенність чи однорідність, відселекціонованість матеріалу, що включається до відтворення, фактори середовища. Поза вказані генетичні та паратипові чинники, що обумовлюють результативність різних варіантів внутрішньопородного та міжпородного підбору порід, важливу роль при одержанні племінного чи відгодівельного молодняка відіграє якість селекційного матеріалу, його чистота чи здатність стійко передавати свій генетичний потенціал потомству.

На особливе значення при виробництві свинини заслуговує її якість, відносно якої до цього часу немає єдиної точки зору у виробничників, науковців, переробної галузі й споживачів. Достеменно можна сказати лише одне – як сучасні, так і локальні вітчизняні породи свиней характеризуються якістю продукції, яку можна споживати. Інше питання, скільки і якої якості готової продукції можна виробити із свинини з різним вмістом загальної вологи, як довго зберігати м'ясо з різною концентрацією водневих йонів, наскільки корисна висококалорійна свинина тощо.

Саме тому перед наукою стоїть завдання – знайти такі породи і поєднання свиней, потомки яких матимуть бажану якість свинини, а витрати на її виробництво не знизять рентабельність галузі.

Об'єктом наших досліджень були кнури лінії Макстер, яких використовували при схрещуванні із свиноматками породи ландрас та помісними свиноматками (ландрас х велика біла). Метою досліджень було визначення якості м'яса відгодівельного молодняка та впливу генотипу батьків на якість продукції у потомків.

Результати аналізу м'язової тканини піддослідних свиней в наших дослідженнях за такими фізико-хімічними показниками, як: активна кислотність (рН), ніжність, вологоутримуюча здатність, інтенсивність забарвлення, втрати при

кулінарній обробці, вмістом загальної вологи, золи, протеїну, жиру, кальцію, фосфору та калорійністю вказують на існування деякої різниці між тваринами, яку неможливо пояснити лише впливом генотипу кнурів-плідників чи індивідуальними особливостями тварин. Ймовірно має місце вдале чи не вдале поєднання спадковості батьківських пар та вплив генотипу матері. Хоча в цілому слід наголосити на тому, що якісні показники м'яса свиней досліджуваних поєднань знаходилися в межах допустимих технологічних норм і різниця між тваринами була не достовірна.

Нашими дослідженнями встановлено, що помісні тварини (ландрас х Макстер) мали вищі, порівняно із молодняком поєднання (ландрас х велика біла) х Макстер показники активної кислотності на 0,31 од. акт., ніжність – 0,9 сек., вологоутримуючу здатність – 9,1%, втрати при кулінарній обробці – 4,6%, вмісту протеїну – 1,9%, жиру – 0,53% та калорійності м'яса – 13,5 ккал за дещо менших або практично однакових показників інтенсивності забарвлення, вмісту золи, кальцію і фосфору. Але наші дані дещо не узгоджуються із результатами досліджень ряду науковців, за яких порода ландрас характеризується досить низькою якістю м'яса. В наших дослідженнях за нівелювання впливу батька, оскільки в обох варіантах були використані плідники лінії Макстер, якість м'яса обумовлюється породою матері. При цьому більш звичний для промислового використання варіант поєднання свиней ландрас х велика біла в наших дослідженнях не проявив себе з кращого боку з огляду на не вдалість поєднання генетичного матеріалу свиноматок (ландрас х велика біла) з кнурами лінії Макстер, а можливо й не належного рівня годівлі тварин.

Отже, одержані результати по визначенню якості м'язової тканини дали змогу зробити узагальнюючі висновки:

1. Свині м'ясного напрямку продуктивності характеризуються значною різницею між фізичними й хімічними показниками м'язової тканини, що потрібно враховувати при виробництві продукції.

2. Відгодівельний молодняк поєднання ландрас х Макстер продукував м'ясо більш високої якості, порівняно із молодняком (ландрас х велика біла) х Макстер, тому варто зосередити увагу на двох породному, а не трьохпородному схрещуванні порід при виробництві свинини в умовах промислових господарств.

3. На якісні показники м'яса свиней, одержаних при схрещуванні свиноматок породи ландрас та (ландрас х велика біла) з кнурами лінії Макстер, на нашу думку, більший вплив здійснює генотип свиноматки, а не плідника.

Піщан Ілона

аспірант

Науковий керівник: д.с.-г.н., професор Шкурко Т.П.

Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет

м. Дніпро

РІВЕНЬ ПРОДУКТИВНОСТІ ПЕРВІСТОК ШВІЦЬКОЇ ПОРОДИ ВІД БАТЬКІВ АВСТРІЙСЬКОГО ЕКОГЕНЕЗУ

Дослідження та всебічне вивчення адаптаційних реакцій та властивостей корів молочних порід та пошук методів і прийомів, які дозволяють підвищувати продуктивні якості, є досить актуальною проблемою існуючих та нових високотехнологічних промислових комплексів з виробництва молока [1, 2]. Вчені відмічають, що навіть для тих тварин, які вже акліматизувалися до конкретних умов існування, повинні пристосовуватися до зміни погодних умов та кормів, якість яких неоднакова [3, 4, 5].

На молочному комплексі “Єкатеринославський”, що розташований у передмісті Дніпропетровська, було сформовано три групи первісток швіцької породи по 55 голів у кожній. Формування дослідних груп корів різного екологічного походження проводили за методом збалансованих груп [6, 7]. У I групу були відібрані швіцькі тварини, які були отримані на промисловому комплексі від матерів австрійського екологічного походження, завезених нетелями навесні, а у II – їх аналоги, але від матерів, завезені нетелями восени. У III групу були відібрані первістки, матері яких теж були завезені на промисловий комплекс, але із Сумської області України. Ця група тварин виступала контролем, оскільки вони відносилися до «місцевої» інтродукції. Для всіх трьох дослідних груп розпочиналася перша лактація.

За результатами проведених досліджень було встановлено, що перший продуктивний період у всіх піддослідних швіців перевищував показник норми. Так, у первісток I та III (контрольної) групи лактація була майже однаковою і тривала в середньому відповідно 348,0 і 348,1 доби, що перевищувало норму (305 дн) на 12,4 %. У цей же час перша лактація у корів II групи продовжувалася 355,1 доби, що перевищувало норму на 14,1 % та показники I і III (контрольної) груп на 2,0 % при вірогідності на рівні $P < 0,05$.

За практично рівними показників тривалості лактації піддослідні групи швіців характеризувалися досить різними значеннями молочної продуктивності. Найвищим удоєм за лактацію характеризувалися піддослідні первістки I групи, від яких було отримано 9467,3 кг фізичного або 9590,2 кг 4%-ового молока. Натомість дослідні II і III (контрольна) групи швіців продукували майже однакову кількість молока, яке становила за лактацію відповідно 8462,0 і 8422,7 кг фізичного або відповідно 8388,7 і 8084,7 кг 4%-ового молока. А це означало, що ці дві дослідні групи тварин за своїм рівнем молочної продуктивності поступалися аналогам I групи відповідно на 11,88 і 12,40 % ($P < 0,001$) за показником фізичного молока, а в перерахунку на 4%-ове ця різниця становила відповідно 14,32 і 18,62 % ($P < 0,001$).

Як жирномолочність, так і білковомолочність швіцьких первісток у більшості відповідала породним особливостям. Так, масова частка жиру в молоці корів III (контрольних) була найменшою та становила в середньому 3,75 %. Суттєво вищим

значенням відрізнялося молоко II дослідної групи первісток, у яких жирномолочність сягала рівня у 3,94 %, що було більше показника тварин III (контрольної) групи в абсолютному обчисленні на 0,19 % ($P < 0,05$). Найкращим показником масової частки жиру в молоці характеризувалися швіцькі первістки I групи, у яких він становив у середньому 4,09 %, що було більше показника аналогів II групи в абсолютному обчисленні на 0,15 % ($P < 0,05$), а показника швіців III (контрольної) груп – відповідно на 0,34 % ($P < 0,001$). Масова частка білка в молоці корів I та II груп становила в середньому відповідно 3,36 і 3,37 %. Натомість цей показник у тварин III (контрольної) групи був відповідно нижче в абсолютному обчисленні на 0,07 і 0,08 % та становив лише 3,29 %.

Відповідно до кількості молока за лактацію та його якості у піддослідних корів залежав показник продукції молочного жиру та білка. Так, швіці I групи за лактацію синтезували 386,9 кг молочного жиру, тоді як від тварин II групи цієї продукції було отримано лише 333,6 кг, що менше на 15,98 % ($P < 0,001$). Низьким показником продукції молочного жиру характеризувалися швіці III (контрольної) групи, які продукували за лактацію 314,4 кг молочного жиру, що поступалося значення аналогів II групи на 6,11 %, а тваринам I групи – на 23,06 % ($P < 0,001$). Піддослідні швіці I групи за лактаційний період достатньо синтезували і молочного білка, показник якого становив у середньому 317,63 кг. При цьому у тварин II групи цей показник був меншим на 11,36 % ($P < 0,001$) і становив лише 285,2 кг. Характеризуючись невисокою білковомолочністю первістки III (контрольної) групи виробили за лактаційний період лише 278,5 кг молочного білка, що поступалося значенню аналогів II групи лише на 2,41 %, натомість швіцам I групи – на 14,04 % ($P < 0,001$).

Література

1. Козловський В.Ю. Адаптационный потенциал голштинской и черно-пестрой пород в условиях Северо-Запада России [Текст] / В.Ю. Козловский, А.А. Леонтьев, С.А. Попова, Р.М. Соловьев. – Великие Луки, 2011. – 203 с.
2. Козловский В.Ю. Адаптационный потенциал коров голштинской и черно-пестрой пород в условиях Северо-Запада России [Текст] / В.Ю. Козловский, А.А. Леонтьев, С.А. Попова, Р.М. Соловьев. – Великие Луки, 2011. – 203 с.
3. Голиков А.Н. Физиологическая адаптация и механизмы поддержания гомеостаза у сельскохозяйственных животных [Текст] / А.Н.Голиков // Адаптация и регуляция физиологических процессов животных в хозяйствах с промышленной технологией. – Москва : МВА, 1985 – С. 5-10.
4. Слоним А.Д. Церебровисцеральные отношения, суточная периодика и нервные адаптации [Текст] / А.Д. Слоним // Регуляция висцеральных функций: Закономерности и механизмы. – Л.: Наука, 1987. – С. 203-215.
5. Плященко С.И. Стрессы у сельскохозяйственных животных [Текст] / С.И. Плященко, В.Т. Сидоров. – М.: Агропромиздат, 1987. – 192 с.
6. Овсянников А. И. Основы опытного дела в животноводстве [Текст] / А.И. Овсянников. – М.: Колос, 1976 – 304 с.
7. Викторов П. И., Менькин А. А. Методика и организация зоотехнических Опытов [Текст] / П. И. Викторов, А. А. Менькин. – М.: Агропромиздат, 1991. – 112 с.

